

СИЛАБУС

з дисципліни «Державне та регіональне управління»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
281 «Публічне управління та адміністрування»
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

1) Подольська Ольга Василівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту.

<http://new.khntusg.com.ua/staff/podolska-olga-vasilivna>

2) **Пререквізити** (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями): базові знання з Історія держави і права, Інституціональна система України, Теорія державного управління.

Постреквізити (перерахувати дисципліни, які продовжують вивчення даного предмету): продовжують вивчення даного предмету дисципліни: Державна служба, Соціальна політика та соціальна робота, Управління державними і місцевими фінансами та бюджетом,

3) **Коротка анотація дисципліни** (загальна характеристика, особливості, переваги).

Навчальна дисципліна "Державне та регіональне управління" буде корисна майбутнім висококваліфікованим фахівцям та має на меті завдання опанувати відповідну сукупність знань, вмінь та навичок, які повинні сприяти загально професійній підготовці спеціалістів і забезпечити належне виконання ними покладених завдань у сфері управління.

Вивчення даної дисципліни дає можливість знати студенту:

- теоретико-методологічні засади формування загальнодержавної та регіональної політики;
- закономірності управління на державному та регіональному рівнях;
- особливості державного управління в різних сферах суспільного розвитку та на різних рівнях;
- методичні та організаційні основи управління розвитком суспільства;
- існуючі моделі державного управління, вітчизняну систему та структуру органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх компетенції;
- законодавчі та нормативно-правові засади діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- концептуальні засади реформування системи державного управління та місцевого самоврядування, напрями вдосконалення управління національним та регіональним розвитком.

4) **Мета та основні задачі дисципліни.**

Метою викладення дисципліни є формування у студентів сучасного мислення та спеціальних знань у галузі управління на національному та регіональному рівнях; набуття умінь та опанування компетенцій, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень органів державної влади і місцевого самоврядування.

Задачами вивчення дисципліни "Державне та регіональне управління" є: опанувати відповідну сукупність знань, вмінь та навичок, які повинні сприяти загально професійній підготовці спеціалістів і забезпечити належне виконання ними покладених завдань у сфері управління.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців сучасного економічного уміння, виробленню навичок у застосуванні форм і методів державного та регіонального управління у майбутній практичній діяльності; використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства; знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування; знати основи

електронного урядування, здатність вирішувати проблеми в професійній діяльності, здатність працювати з інформацією: знаходити, оцінювати й використовувати інформацію з різних джерел.

5) Організація навчання.

Система оцінювання

Професійні компетенції	Методи та форми навчання		Оцінка рівня сформованості компетентностей	
			Форма контролю	Бал
Змістовний модуль 1. «Теоретичні основи державного та регіонального управління»				56
Розуміння поняття «державне управління», його мета та зміст. Державне управління як системне суспільне явище. Системні характеристики державного управління. Теорія систем та управління. Фундаментальні процеси управління: планування, організація, управління, зв'язок. Визначення моделі системи державного управління. Етапи формування моделі системи державного управління на основі системного підходу. Об'єкт державного управління та предмет вивчення.	Лекція	Основи теорії державного управління	Робота на лекції	2
	Семінарське заняття	Державне управління – системне суспільне явище	Семінар-дискусія	3
	СРС	Характеристика основних форм державного режиму	Презентація результатів	2
	Лекція	Державна влада та державне управління	Робота на лекції	3
	Семінарське заняття	Основні етапи історичного розвитку державного управління в Україні	Семінар-дискусія	3
	СРС	Способи організації державної влади.	Презентація результатів,	4
	Лекція	Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку	Робота на лекції	3
	Семінарське заняття	Концептуальні засади розроблення державної політики: світовий досвід та вітчизняна практика	Семінар-дискусія	3
	СРС	Характеристика форм державного устрою	Презентація результатів	4
	Лекція	Роль різних гілок влади у процесі державного управління	Робота на лекції	3
	Семінарське заняття	Функції і організаційна структура державного управління	Семінар-дискусія	2
	СРС	Поняття «правова» і «соціальна» держава.	Презентація результатів,	3
	Лекція	Державне управління на регіональному рівні	Робота на лекції	3
	Семінарське заняття	Державно-управлінська діяльність	Семінар-дискусія	3
	СРС	Інститути громадянського суспільства.	Презентація результатів	2
Лекція	Система органів державної влади в Україні: конституційні основи їх функціонування, роль в управлінні	Робота на лекції	3	

	Семінарське заняття	Правове регулювання державно-управлінських явищ	Семінар-дискусія	2
	СРС	Правове регулювання державно-управлінських явищ	Презентація результатів	1
	Лекція	Центральні органи виконавчої влади в Україні	Робота на лекції	2
	Семінарське заняття	Контроль в державному управлінні та основні методи оцінки ефективності державного управління	Семінар-дискусія	2
	СРС	Організація як функція управління.	Презентація результатів	1
	Лекція	Регіональні органи державного управління	Робота на лекції	2
	Семінарське заняття	Система органів виконавчої влади в Україні	Семінар-дискусія	2
	СРС	Мотивація як функція управління.	Презентація результатів поточна контрольна робота	1
	Лекція	Місьцеве самоврядування та його особлива роль у державному управлінні	Робота на лекції	3
	Семінарське заняття	Місьцеві державні адміністрації в системі державного управління	Семінар-дискусія	2
	СРС	Конституційний Суд України.	Презентація результатів	1
Змістовний модуль 2. Внутрішня організація та управління органу державної влади				44
Формування здатності застосовувати на практиці особливості менеджменту органу державної влади, регламент його діяльності. Стратегічне управління та формування програми діяльності органу державної влади. Функціональний аналіз та контролінг діяльності органу державної влади.	Лекція	Організація та управління органу державної влади	Робота на лекції	3
	Семінарське заняття	Самоврядування в державному управлінні	Семінар-дискусія, рішення ситуаційних завдань	2
	СРС	Бюджет і бюджетна система в Україні.	Презентація результатів	3
	Лекція	Державна служба в Україні	Робота на лекції	3
	Семінарське заняття	Реформування організаційної структури державного управління в Україні	Семінар-дискусія	2
	СРС	Органи прокуратури в Україні.	Презентація результатів, поточна контрольна робота	3
	Лекції	Ефективність державного управління. Державний контроль у сфері виконавчої влади	Робота на лекції	3
	Семінарське заняття	Внутрішня структура органів державного управління	Семінар-дискусія	2

Інформаційне та комунікаційне забезпечення внутрішньої організації органу державної влади.	СРС	Служба безпеки України.	Презентація результатів	3
	Лекції	Специфіка відповідальності у державному управлінні	Робота на лекції	3
	Семінарське заняття	Механізм державного управління	Семінар-дискусія	2
	СРС	Система органів податкової служби в Україні.	Презентація результатів	2
	Лекції	Розвиток системи державного та регіонального управління	Робота на лекції	2
	Семінарське заняття	Зв'язки з громадськістю як комунікативна складова організації взаємин держави та особи	Семінар-дискусія	2
	СРС	Органи юстиції в Україні.	Презентація результатів	3
Загальна кількість годин		120	Кількість балів	100
з них аудиторні		60		
самостійні		60		
Вид контролю				іспит

Приєм і консультації по виконанню завдань щодо СРС проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

Завдання СРС рахуються виконаними, якщо:

- виконані і здані в зазначені викладачем строки;
- повністю виконані (розкривають тему завдання);
- не мають логічних і розрахункових помилок;
- виконані студентом самостійно.

При умові невиконання одного із зазначених умов, кількість балів знижується на 1 бал. При умові невиконання і відсутності завдання оцінюється 0 балами. Студент зобов'язаний виконати всі завдання.

Модулі проводяться викладачем у вигляді тестування або співбесіди.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до Положення «Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою»

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

б) Політика курсу.

Студент зобов'язаний щодня відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого розкладу, не запізнюватися, мати відповідний зовнішній вигляд. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати в визначений викладачем час.

Студент повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в навчальному процесі.

7) Література

Базова

1. Законодавство України про місцеве самоврядування : зб. законодав. актів: за станом на 5 листоп. 2001 р. // Верхов. Рада України. - Офіц. вид. - К. : Парлам. вид-во, 2001.
2. Авер'янов В.Б. Державне управління: європейські стандарти, досвід та адміністративне право / В.Б. Авер'янов. - К. : Юстиніан, 2007. 288 с.
3. Воронкова В.Г Менеджмент в держаних організаціях : навч. посіб. / В.Г. Воронкова. - К.; Професіонал, 2004. - 256 с.
4. Глен Райт. Державне управління / Глен Райт. - К., 1994. -113с.
5. Державне управління в Україні : навч. посіб. / за заг. ред. В.Б. Авер'янова. - К.. 1999. -432 с.
6. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / за заг, ред. В.Б. Авер'янова. - К. : Факт, 2003. - 384 с.
7. Мельник А.Ф. Державне управління : підручник / А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський. -К. : Знання, 2009. - 582 с.
8. Желюк Т.Л. Державна служба : навч. посіб. / Т.Л. Желюк. - Луцьк : Професіонал, 2000. -558 с.
9. Круш П.В. Регіональне управління : навч. посіб. / П.В. Круш, О.О. Кожем'яченко. - К. : ЦУЛ, 2007. -248 с.
10. Лазор О.Д. Основи місцевого самоврядування : навч. посіб. / О.Д. Лазор. - К. : ЦУЛ, 2003.-432 с.
11. Малиновський В. Державне управління : навч. посіб. / В. Малиновський. - Луцьк : РВВ «Вежа» Вол. держ. ун-ту ім. Л. Українки, 2000. - 558 с.
12. Оболенський О.Ю. Державне управління та державна служба : словник-довідник / О.Ю. Оболенський. - К. : КНЕУ, 2005. - 478 с.
13. Оболенський О.Ю. Державна служба : підручник / О.Ю. Оболенський. - К. : КНЕУ, 2006.-472 с.
14. Ординський В.Л. Управління в органах виконавчої влади : навч. посіб. / В.Л. Ординський, З.Р. Кисіль, М.В. Ковалів. - К. : ЦУЛ, 2008. - 296 с.
15. Якубовський О.П. Державна влада і громадянське суспільство : система взаємодії : монографія / О.П. Якубовський. ТА. Бутирська. - О. : ОРІД НАДУ, 2004. - 196 с.

Додаткова

1. Блек С. Паблик рилейшнз. Что это такое? – М.: Новости, 1990-239с
2. Грицяк І. Європеїзація державного управління // Вісник НАДУ. – 2004. – №4. – С. 38-45.
3. Грицяк І. Конституція для Європи – основа європейського управління // Вісник ДСУ. – 2005. – №1. – С. 36-47.

4. Дармограй Н. Культура влади трансформаційного періоду // Вісник НАДУ. – 2005. – №1. – С. 39-50.
5. Ібрагімова І. Паблік рілейшнз і державне управління // Вісник УАДУ. – 2002. – №4. – С. 242-247.
6. Кальниш Ю., Міхаєва В. Зв'язки з громадськістю в державному управлінні: перспективи для України // Вісник НАДУ. – 2005. – №1. – С. 339-346.
7. Миримський Л. Ділова етика як інструмент державного управління // Вісник УАДУ. – 2002. – №1. – С. 284-291.
8. Пашко Л. Розширення Європейського Союзу або адаптація політики Європейського Співтовариства до реального розвитку країн-кандидатів // Вісник УАДУ. – 2002. – №4. – С. 333-339.
9. Работя Ю. Проблеми інституалізації зв'язків з громадськістю в державно-управлінській діяльності // Вісник НАДУ. – 2004. – №2. – С. 35-43.
10. Рюс Ж. Поступ сучасних ідей: Панорама новітньої науки / Пер. з франц. В. Шовкун. – К.: Основи, 1998. – 669 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>